

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta
Esityslista

nro 7

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta

Kokouskutsu ja esityslista

Aika 19.11.2025 16:00 -

Paikka Kaupungintalo, kaupunginhallituksen sali

	Nimi	Tehtävä	Lisätieto
Kutsutut	Heromaa-Karjalainen Siru	puheenjohtaja, Lahti	
	Rönkkö Tero	varapuheenjohtaja, Orimattila	
	Tuliainen Johanna	jäsen, Lahti	
	Ylä-Jääski Petri	jäsen, Lahti	
	Vahter Merja	jäsen, Lahti	
	Snåre Pekka	jäsen, Lahti	
	Nieminen Mia	jäsen, Lahti	
	Liuksiala Jenny	jäsen, Lahti	
	Lehtimäki Kirsi	jäsen, Heinola	
	Knuuttila Ville	jäsen, Heinola	
	Jalonen Pasi	jäsen, Hollola	
	Karjalainen Kari	jäsen, Asikkala	
	Vierumäki Juha	jäsen, Iitti	
	Sankari Jeremias	jäsen, Hartola	
	Saari Juuso	nuorisovaltuuston edustaja	
	Alho Olli	kaupunkikehitysjohtaja, esittelijä	
	Lastikka Mika	kaupungininsinööri, esittelijä	
	Jokinen Lauri	joukkoliikennepäällikkö	
	Takala Terhi	valmistelusihteeri, pöytäkirjanpitäjä	
	Toivonen Torsti	joukkoliikennesuunnittelija, asiantuntija	asiantuntijaesittely klo 16.05-16.20/65 § ja 16.20-16.35/66 §

Läsnäolo- ja puheoikeus lautakunnan kokouksissa on kunkin sopimuskunnan kunnan- tai kaupunginhallituksen keskuudestaan nimeämällä edustajalla, kunnan- tai kaupunginjohtajalla ja teknisen toimen johtajalla tai muulla joukkoliikenteestä vastaavalla viranhaltijalla.

Lahti 13.11.2025

Lahden seudun joukkoliikennelautakunnan puheenjohtaja

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta
Esityslista

nro 7

Käsiteltävät asiat

§	Otsikko	Sivu
61	Laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
62	Pöytäkirjan tarkastajat	5
63	Lahden seudun joukkoliikennelautakunnan kokouspäivät vuonna 2026	6
64	Seurantaraportti 1.1.-30.9.2025, joukkoliikenne	8
65	Joukkoliikenteen hinnasto ja lipputuotteet 1.1.2026 alkaen	10
66	Tasataksamallin käyttöönotto Lahden seudun liikenteessä	14
67	Lahti - Kuhmoinen - Jämsä yhteishankinnan option käyttö	24
68	Tarjouskilpailun 8/2025 käynnistäminen, kohde 15	27
69	Tarjouskilpailun 9/2025 käynnistäminen, kohteet 16-17	30
70	Tarjouskilpailun 10/2025 käynnistäminen, kohde 18	34
71	Tiedoksi merkittävät asiat	39
72	Muut asiat	40

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta
Esityslista

nro 7

Lahden kaupunki, Lahden seudun joukkoliikennelautakunta, 19.11.2025

61

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Puheenjohtaja toteaa kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta

Esityslista

nro 7

Lahden kaupunki, Lahden seudun joukkoliikennelautakunta, 19.11.2025

62

Pöytäkirjan tarkastajat

Puheenjohtajan ehdotuksesta tämän pöytäkirjan tarkastajiksi valitaan jäsenet Petri Ylä-Jääski ja Ville Knuuttila.

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta
Esityslista

nro 7

Lahden kaupunki, Lahden seudun joukkoliikennelautakunta, 19.11.2025

63**Lahden seudun joukkoliikennelautakunnan kokouspäivät vuonna 2026**

4283/00.01.02.05/2025

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

valmistelusihteeri Terhi Takala p. 044 416 2732

Päätös**Esittelijä**

kaupunkikehitysjohtaja Alho Olli

Päätösehdotus

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta päättää, että lautakunnan vuoden 2026 kokoukset pidetään 20.1., 18.2., 18.3., 12.5., 9.9., 18.11. ja 16.12.2026 klo 16.00 alkaen.

Samalla lautakunta päättää pitää käyttösuunnitelmaseminaarin 15.1., talousarvion kehysseminaarin 4.6., talousarvioseminaarin 3.9. ja käyttösuunnitelmaseminaarin 10.12.2026.

Perusteluosa

Hallintosäännön yleisten määräysten 10 §:n mukaan toimitellaan päätetään kokouksensa ajankohdasta ja paikasta.

Kokous pidetään myös, milloin puheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi tai enemmistö toimielimen jäsenistä tekee puheenjohtajalle esityksen sen pitämisestä.

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta
Esityslista

nro 7

Puheenjohtaja voi peruuttaa kokouksen, mikäli kokouksen pitäminen ei ole aiheellista käsiteltävien asioiden vähäisen määrän tai muun perustellun syyn vuoksi.

Lahden seudun joukkoliikennelautakunnan kokouspäivät ovat pääsääntöisesti keskiviikkoisin ja kokoukset alkavat klo 16.00. Pällekkäisyyksien vuoksi tammi- ja toukokuun kokoukset v. 2026 pidetään tiistaina. Kokoukset pidetään Lahden kaupungintalolla, os. Harjukatu 31, Lahti.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Ote: jäsenet ja varajäsenet, intra, internet

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta
Esityslista

nro 7

Lahden kaupunki, Lahden seudun joukkoliikennelautakunta, 19.11.2025

64 Seurantaraportti 1.1.-30.9.2025, joukkoliikenne

1549/02.00.01.00/2025

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

kaupunkikehitysjohtaja Olli Alho, puh. 040 595 4543
joukkoliikennepäällikkö Lauri Jokinen, puh. 050 320 0101
controller Minna Vilen, puh. 044 790 9329
henkilöstöpäällikkö Pekka Nikulainen, puh. 050 387 8780

Päätös

Esittelijä

kaupunkikehitysjohtaja Alho Olli

Päätösehdotus

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta merkitsee tiedoksi joukkoliikenteen seurantaraportin ajalta 1.1.-30.9.2025.

Perusteluosa

Kaupunginhallitus on 2.12.2024 § 413 hyväksynyt vuoden 2025 talousarvion toimeenpano-ohjeet. Ohjeissa edellytetään, että palvelualue raportoi lautakunnalle määrärahojen käytöstä vähintään neljännesvuosittain.

Seurantaraportti ajalta 1.1.–30.9.2025 on esitetty liitteessä.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta
Esityslista

nro 7

Toimenpiteet

-

Liitteet

- 1 Seurantaraapotti tammi-syyskuu 2025, joukkoliikenne

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta
Esityslista

nro 7

Lahden kaupunki, Lahden seudun joukkoliikennelautakunta, 19.11.2025

65

Joukkoliikenteen hinnasto ja lipputuotteet 1.1.2026 alkaen

1084/08.01.00.00/2025

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

joukkoliikennepäällikkö Lauri Jokinen, p. 050 320 0101

joukkoliikennesuunnittelija Torsti Toivonen, p. 050 398 5575

Päätös

Esittelijä

kaupungininsinööri Lastikka Mika

Päätösehdotus

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta päättää lippuhinnoittelun ja maksutapojen muutoksesta 1.1.2026 alkaen päätöksen perusteluissa esitetyin perustein ja tarkennuksin.

- Kuljetuspalveluiden arvonlisäverokannan alentuminen 0,5 prosenttiyksikköä ei vaikuta LSL:n asiakashinnoitteluun
- Rollaattoria käyttävä matkustaja maksaa jatkossa oman asiakasryhmänsä mukaisen hinnan
- Polkupyörän ja skuutin kuljettaminen maksulliseksi
- Nuoren ikäryhmä kattaa 1.1.2026 alkaen 17–24-vuotiaat
- Lapsen ja lastenvaunujen kanssa matkustava matkustaa jatkossa maksutta kaikilla linjoilla
- Opiskelijoiden kerta- ja vuorokausiliput lisätään perusteluosan hinnoittelun

mukaisesti mobiiliin ja teknisten edellytysten täytyessä saman hinnoittelun mukaisesti lisätään mobiiliin myös nuoren sekä seniorin lipputuotteet
- Maksuton ensimmäinen matkakortti 0-9 vuotiaille palvelupisteessä.

Perusteluosa

Kuntatalouden yleisen tilanteen vuoksi sekä selkeyttääkseen käytäntöjä ja hinnastoja toteutetaan seuraavat muutokset Lahden seudun liikenteen hinnoitteluun sekä käytäntöihin. Kokonaisuutena näiden muutosten vaikutus lipputuloihin tulee olemaan noin 80 000 €.

Arvonlisäverokannan muuttuessa 14 prosentista 13,5 prosenttiin ei muutosta viedä asiakashintoihin. Kokonaisuudessaan muutoksen arvioidaan lisäävän LSL:n lipputuloja noin 60 000 € vuositason. Aikuisen kertalipun hinnassa muutoksen vaikutus olisi n. 0,01 € ja 30vrk lipussa n. 0,14 €.

Rollaattoria liikkumisen apuvälineenä käyttävien asiakkaiden määrä Lahden seudun liikenteen järjestämässä liikenteessä on lisääntynyt niin palautteiden kuin matkustajamäärä datan perusteella, joka on johtanut kapasiteettihaasteisiin linjoilla. Rollaattorien käyttöön liittyen on myös havaittu todennäköisiä väärinkäytöksiä sekä asiakkaiden kuin LSL:n henkilöstön toimesta. Rollaattoria käyttävien matkustuksen muuttaminen maksulliseksi rajoittaa väärinkäytösten määrää, turvaa apuvälineillä matkustamista niille, joille tarve on suurin sekä yhtenäistää maksamisen käytäntöjä rollaattorien ollessa jo maksullisia Lempi-palvelussa sekä korkean kaluston linjoilla. Tulevaisuudessa kapasiteettihaasteita pyritään ehkäisemään kalustolla, jossa apuvälineille varattu tila on aiempaa suurempi. Muutoksen arvioidaan lisäävän lipputuloja n. 60 000 € vuositason.

Lahden seudun liikenteen linjoilla on saanut kuljettaa polkupyörän ilman erillistä veloitusta. Suuren koon vuoksi pyörän lisäksi ei kyytiin useinkaan mahdu esimerkiksi rollaattoreita tai lastenvaunuja. Polkupyörien ja skuuttien muuttamisella maksulliseksi vastataan erityisesti kapasiteettihaasteisiin. Polkupyörästä ja skuutista

perittävä maksuksi esitetään oman asiakasryhmän mukaista maksua.

Kokoontaitettava skuutti, jonka matkustaja pystyy kuljettamaan omalla paikallaan, katsotaan matkatavaraksi. Muutoksella ei arvioida oleva lipputulovaikutuksia.

Lasta lastenvaunuissa kuljettava on matkustanut maksutta LSL:n matalan kaluston linjoilla. LSL:n siirtyessä entistä laajemmin matalalattiaiseen kalustoon tulevilla kilpailutuksissa ulotetaan lapsen ja lastenvaunujen kanssa matkustavan maksuttomuus kaikille linjoille. Mahdollisessa korkeassa kalustossa lastenvaunut tulee kuitenkin kuljettaa matkatavaratilassa. Maksullisilla linjoilla lastenvaunujen käyttäminen on ollut vähäistä, joten lipputuloon ei odoteta muutoksia.

Nuoren ikäryhmä esitetään laajennettavaksi nykyisestä 17–19 vuotiaista 24:n ikävuoteen asti. Ikäryhmän laajentamisella lisätään joukkoliikenteen houkuttelevuutta nuorien aikuisten ikäryhmässä. Muutoksella tuetaan kestävien kulkumuotojen käytön lisääntymistä Lahden seudulla. Muutoksella ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta lipputuloihin. Iso osa 20–24 vuotiaista on opiskelijoita, joille matkalippu on jo nyt tarjolla alennettuun hintaan. Lisäksi hinnan alentumisen 20–24-vuotiaiden ikäryhmässä arvioidaan lisäävän matkustusta noin 20 000 vuosittaisella matkalla. Vuoden 2026 lipputulojen arvioidaan laskevan n. 35 000 €. Pitkällä aikavälillä muutoksen arvioidaan olevan vähintään kustannusneutraali.

Tekniset edellytykset opiskelijoiden kerta- ja vuorokausilippujen myynnille mobiilissa on saatu syksyn 2025 aikana. Opiskelijoiden kerta- ja vuorokausiliput lisätään mobiiliin 1.1.2026, jolloin kertaliput lisätään voimassa olevan opiskelijahinnaston mukaan ja vuorokausiliput myydään seuraavan hinnaston mukaisesti:

	2 vyöhykettä	3 vyöhykettä	4 vyöhykettä
1 vrk	7,00 €	10,50 €	14,00 €
2 vrk	14,00 €	17,50 €	21,00 €
3 vrk	21,00 €	24,50 €	28,00 €

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta
Eesityslista

nro 7

Opiskelija on jo tähän asti saanut lippunsa edullisemmalla hinnalla käyttäen matkakorttia, joten muutoksella ei odoteta olevan lipputulovaikutuksia.

Teknisten edellytysten täytyessä lisätään vastaavat tuotteet mobiilisovellukseen myös seniorin ja nuoren asiakasryhmille.

7–9 -vuotiaiden ensimmäinen matkakortti on 1.2.2025 alkaen ollut maksuton yksityisasiakkaille palvelupisteestä noudettuna sekä oppilaitoksille. LSL:n otettua käyttöön juniorin asiakasryhmän alle 7-vuotiaille laajennetaan ensimmäisen matkakortin maksuttomuus koskemaan myös tätä nuorempia. Kortin hinta muille asiakasryhmille ja muissa myyntikanavissa pysyy ennallaan 5 €/kortti.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Ote: Toimivalta-alueen kunnat

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta
Esityslista

nro 7

Lahden kaupunki, Lahden seudun joukkoliikennelautakunta, 19.11.2025

66

Tasataksamallin käyttöönotto Lahden seudun liikenteessä

1084/08.01.00.00/2025

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

joukkoliikennepäällikkö Lauri Jokinen p. 050 320 0101

joukkoliikennesuunnittelija Torsti Toivonen p. 050 398 5575

Päätös

Esittelijä

kaupungininsinööri Lastikka Mika

Päätösehdotus

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta päättää seuraavasti:

- Tasataksamalliin eli ns. yhden vyöhykkeen malliin siirrytään 1.6.2026 alkaen.
- Hinnoittelun pohjana käytetään nykyisiä kahden vyöhykkeen hintoja sekä 70 minuutin vaihtoaikaa.
- Lahden seudun joukkoliikennelautakunta edellyttää, että tasataksa-mallin vaikutuksia matkustukseen, lipputuloihin ja kuntien maksuosuuksiin seurataan ja vaikutuksia arvioidaan säännöllisesti.
- VR:n kanssa toteutettavassa lippuyhteistyössä hinnat junabussi-mobiililipulle perusteluosan mukaisesti.
- Kustannustenjaon osalta selvitystä jatketaan kuntien kesken parhaimman sopimusmallin saamiseksi käyttöön tulevaisuudessa.

Perusteluosa

Tausta

Lahden seudun liikenteen (LSL) 1.1.2025 voimaan tulleen hinnastouudistuksen valmistelun yhteydessä tunnistettiin tasataksamallin olevan potentiaalinen malli hinnoittelulle LSL:n toiminta-alueella. Alueella korostui kahden vyöhykkeen matkustusmäärä. Kahden vyöhykkeen matkat ovat n. 93 % kaikista tehdyistä matkoista.

Keväällä 2025 tehtiin selvitys millaisia vaikutuksia tasataksamalliin siirtymisellä olisi seudun matkustukseen, lipputuloihin ja kuntien rahoitusosuuksiin. Selvityksessä hyödynnettiin LSL:n matkustusdataa sekä valtakunnallista liikenne-ennustemallia (VLEM). Selvityksen osana oli myös kysely alueen asukkaille. Päätöksenteon pohjaksi pyydettiin myös lausuntoja alueen kunnilta sekä muilta sidosryhmiltä.

Osana selvitystä tutkittiin myös mahdollisia vaihtoehtoisia kustannustenjakomalleja, sillä nykyinen kustannustenjakoa ei vastaa täysin nykyistä matkustusta ja sisältää maksamisen muuttuessa myös mahdollisia riskejä kustannustenjaon vääristymiselle.

Tasataksaselvitys

Selvityksen tavoitteeksi asetettiin lipputulojen säilyminen nykyisellä tasolla. Selvityksen mukaan nykyinen lipputulotaso pystyttäisiin pitämään 4,5–5,0 % korotuksella kahden vyöhykkeen hintaan.

Selvityksen perusteella edellä mainittu korotus laskisi matkustajamääriä kokonaisuudessaan 1,2 %. Matkustuksen arvioidaan laskevan kahden vyöhykkeen matkoilla, mutta toisaalta nykyisten kolmen ja neljän vyöhykkeen matkojen odotetaan lisääntyvän. Lyhyillä matkoilla vähentyvistä joukkoliikennematkoista noin 2/3 arvioidaan siirtyvän kävelyyn sekä pyöräilyyn ja 1/3 yksityisautoiluun.

Työssä toteutetun kyselyn perusteella 74 % arvioi tasataksan helpottavan joukkoliikenteen käyttöä. 59 % arvioi tasataksan lisäävän joukkoliikenteen houkuttelevuutta. Toisaalta 36 % piti tasataksan myötä korotettavia lippujen hintoja liian korkeina.

Vastaajista noin puolet (52 %) piti tasataksamallia oikeudenmukaisena hinnoitteluna ja 33 % pitivät mallia epäoikeudenmukaisena huomioiden pidempiä matkoja tehdessä heikomman palvelutason ja rajoitukset liikennöintiajoissa. Kahden vyöhykkeen lipulla matkustavista oikeudenmukaisena hinnoittelua piti 47 % vastaajista ja epäoikeudenmukaisena 38 %. Useamman vyöhykkeen lipulla matkustavista hinnoittelua oikeudenmukaisena piti 69 % ja epäoikeudenmukaisena 15 % vastaajista.

Tasataksamallin etuna useamman vyöhykkeen malliin verrattuna on helppokäyttöisyys ja yksinkertaisuus. Muina etuina työssä tunnistettiin mm. päästövaikutukset, maksamisen sujuvuus sekä lippuhallinnan ja taustatoimintojen yksinkertaistuminen. Järjestelmän yksinkertaisuus ja helppokäyttöisyys parantaisi joukkoliikenteen ja LSL:n imagoa.

Tasataksamallissa asiakaslähtöiset virheostot vähenevät merkittävästi, joka vähentää asiakaspalvelun kuormitusta.

Kokemukset Oulun seudun liikenteeltä (OSL) ja aiemmat havainnot LSL:n muutoksista

Oulun seudun liikenne (OSL) siirtyi tasataksaan joulukuussa 2024. Tasataksamallin seurauksena sekä matkustajamäärät että lipputulot ovat kasvaneet siitäkin huolimatta, että Oulun sisäisillä matkoilla hinnat nousivat osin merkittävästikin.

Tuoreimpien ennusteiden mukaan matkustuksen Oulussa arvioidaan kasvavan vuonna 2025 yhteensä 7–8 % verrattuna vuoteen 2024. Oulussa ennen muutosta tehdyssä selvityksessä päädyttiin LSL:n selvitystä vastaavaan tulokseen, jonka

mukaan matkustajamäärät laskisivat. Selvitys ei kuitenkaan ole vastannut todellista toteumaa. Oulun kokemusten osalta vaikutustenarviointia vaikeuttaa hieman kesällä 2024 tehty palvelutason nosto tietyillä reiteillä.

Selvityksen ja toteuman eron arvioidaan johtuvan siitä, että muutos itsessään on niin iso, ettei perinteiset ennustemallit pysty sitä kokonaisuudessaan luotettavasti huomioimaan.

Myös LSL:n vuonna 2023 toteutettu vyöhykeuudistus kasvatti LSL:n matkustusta ennustemalleja enemmän.

Saadut lausunnot tasataksasta

Saadut lausunnot ovat pääosin olleet tasataksaa puoltavia. Alueilta, joissa matkustetaan pääosin lyhyitä kahden vyöhykkeen matkoja, on nostettu esiin huoli edullisimpien matkojen mahdollisesta kallistumisesta sekä sen vaikutuksesta alueen asukkaisiin. Lausunnoissa on korostettu myös vaikutusten seuraamista ja tarvittaessa muutoksia hinnoitteluun.

Asikkalan nuorisovaltuusto kannattaa tasataksamallia. Sen nähdään olevan oikeudenmukainen, nuorten liikkumista ja osallisuutta tukeva ratkaisu, joka helpottaa erityisesti syrjäseudun nuorten matkustamista. Mallin katsotaan myös yksinkertaistavan maksamista ja vähentävän virheellisiä veloituksia.

Heinolan kaupunki kannattaa tasataksamallin käyttöönottoa. Kaupunki arvioi mallin parantavan seudullista saavutettavuutta ja tukevan ilmasto- sekä elinvoimataavoitteita.

Heinolan nuorisovaltuusto tukee tasataksamallia ja kokee sen reiluna ratkaisuna, joka helpottaa nuorten liikkumista Lahteen. Mallin arvioidaan tukevan opiskelua ja työssäkäyntiä erityisesti autottomien nuorten osalta.

Hollolan kunta pitää tasataksaa selkeyttävänä ja yhdenvertaisuutta lisäävänä mallina, joka parantaa maaseudun saavutettavuutta. Kunta pitää tärkeänä, että mahdollinen kustannusten nousu pysyy maltillisena ja ehdottaa mallin kokeilua 1–1,5 vuoden ajan ennen lopullista päätöstä. Hollola hyväksyy myös maltillisemman lipunkorotuksen vaihtoehdon.

Hollolan vanhus- ja vammaisneuvostolla ei ole huomautettavaa lippujen hinnoista, mutta se korostaa, ettei vammaisille tai liikuntarajoitteisille saa aiheutua lisäkustannuksia. Ehdotetaan kokeilua vuoden ajaksi ja asiakastyytyväisyyskyselyä ennen jatkopäätöstä.

Hartolan vanhus- ja vammaisneuvosto ei antanut varsinaista lausuntoa tasataksasta, mutta pyysi lisäselvitystä kuntien kustannuserojen perusteista.

Kärkölän vanhus- ja vammaisneuvosto katsoo, että tasataksaselvityksen keskeiset asiat on esitetty selkeästi ja perustellusti, eikä näe tarvetta muutoksille tai lisäyksille.

Lahden kaupunki kannattaa tasataksamallin käyttöönottoa, mutta edellyttää, ettei uudistus lisää kaupungin suhteellista subventio-osuutta. Kaupunki korostaa kokonaisvaltaista tarkastelua ennen käyttöönottoa ja pitää 3,00 euron tasataksaa enimmäishintana. Lahti myös edellyttää, että tasataksaan siirtymisen yhteydessä tarkastellaan joukkoliikenteen hankintojen ja lippu- ja maksujärjestelmän kustannustehokkuutta.

Lahden itäinen kumppanuuspöytä puoltaa tasataksaa, mutta ehdottaa lyhyille matkoille omaa lähiliikenteen hinnoittelua. Lausunnossa korostetaan vuorotarjonnan ja saavutettavuuden turvaamista sekä käyttäjäryhmien sosiaalisen aseman huomioimista.

Lahden keskusta-alueen kumppanuuspöytä näkee tasataksan selkeyttävänä ja joukkoliikennettä lisäävänä, mutta tuo esiin huolen lyhyiden matkojen hinnannoususta ja sen vaikutuksista pienituloisiin. Ehdotetaan asteittaista

käyttöönottoa ja kokeilujaksoa sekä alennusten säilyttämistä heikommassa asemassa oleville.

Lahden pohjoinen kumppanuuspöytä ei pääosin kannata tasataksaa. Se katsoo, että uudistus nostaisi lahtelaisten kustannuksia ja hyödyttäisi lähinnä seudun ulkopuolella asuvia. Lausunnossa painotetaan alueellista oikeudenmukaisuutta, lyhyiden matkojen kohtuuhintaisuutta ja kokonaisvaltaista liikkumisen kehittämistä.

Padasjoen kunta ei vastusta siirtymistä tasataksamalliin, mutta esittää, että kuntien välinen kustannustenjako säilyisi nykyisessä mallissa.

Tasataksaan siirtyminen

Siirtyminen tasataksan mukaiseen hinnoitteluun 1.6.2026 alkaen mahdollistaisi matkustajamäärien ja lipputulojen seuraamisen vuoden 2026 ajan. Tällöin tasataksaan voitaisiin siirtyä kahden vyöhykkeen hintojen mukaisesti ja vaihtoaikaan pohjautuen. Mahdollinen lipputuloriski koskee vain osaa vuodesta 2026, jolloin LSL:n hinnoittelussa voidaan reagoida vuoden 2027 alusta. Tasataksa selvitys on ristiriidassa OSL:n kokemusten kanssa sekä LSL:n vyöhykeuudistuksesta saatujen kokemusten kanssa. Selvityksessä myös todetaan, ettei data-analyysi eikä liikennemallitarkastelut ota huomioon laadullisia tekijöitä, kuten selkeyttä ja yksinkertaisuutta. Tasataksa myös hieman nopeuttaa maksamista linja-autossa, jolloin myös linjat nopeutuvat suhteessa asiakasmääriin. Tehdyssä selvityksessä 4,5–5,0 % hinnankorotuksella arvioitu matkustuksen vähenemä oli suhteellisen pieni (1,2 %). Mikäli hintoja ei nosteta tasataksamallin käyttöönoton yhteydessä olisi vaikutus matkustajamääriin päinvastainen eli matkustajamäärien arvioidaan nousevan 1–2 % pelkästään tasataksamallin vaikutuksesta. Ennustemallien mukaan kokonaislipputulot laskisivat n. 150 000 € vuoden 2026 osalta.

Kahden vyöhykkeen hintojen säilyminen hinnoittelun pohjana turvaa nykyisten asiakkaiden edellytykset matkustukseen sekä mahdollistaa liikkumisen koko LSL:n

alueella myös pienituloisille. Tällä arvioidaan olevan positiivisia vaikutuksia koko seudun liikkumiseen ja esimerkiksi työvoiman saatavuuteen.

Hinnoittelun pohjautuessa kahden vyöhykkeen hinnoitteluun on mahdollista ottaa käyttöön yhtenäinen 70 minuutin vaihto aika kaikilla maksutavoilla (matkakortti, mobiili ja lähimaksu)

Muutos tukisi myös yritysten työvoiman saatavuutta ja työntekijöiden liikkuvuutta sekä työn vastaanottamista etäämmältä asuinpaikastaan.

Myös VR:n kanssa toteutettavassa juna- ja bussilipun sisältävässä mobiililipun hinnoittelussa tasataksamalli tuo selkeyttä. Juna-bussilipun hinnoiksi esitetään 4,90 € aikuisten kertalipuissa ja 87,00 €:n hintaa aikuisten 30 vrk:n kausituotteella. Lasten lippujen vastaavat hinnat ovat 2,45 € ja 43,50 €. Opiskelijan, seniorin ja nuoren asiakasryhmän lisääminen nähdään myös tärkeänä teknisten edellytysten täyttyessä. Hinnoittelu näille asiakasryhmille on 61,00 €/30 vrk ja 3,50 € kertalipulle.

Lippu- ja maksujärjestelmän yksinkertaistuksessa on mahdollista tarkastella joukkoliikenteen hankintojen, lippu- ja maksujärjestelmän ja yleisesti joukkoliikenteen kustannustehokkuutta.

Kustannustenjakoselvitys ja kuntien välinen yhteistoimintasopimus

Osana tasataksaselvitystä selvitettiin myös kuntien välisen yhteistoimintasopimuksen uudistamista, sillä tasataksa mahdollisesti vaikuttaa kustannuksien jakautumiseen. Keskeisimmät asiat kustannustenjakoselvitykseen on maksamisen siirtyminen mobiililippuihin ja lähimaksuun sekä pitkien matkojen hinnan merkittävä lasku. Mobiili- ja lähimaksuista ei tällä hetkellä saada matkustajan kuntalaisuustietoa, joka on liikennöintikustannusten jakamisen periaate. Kuntalaisuustiedon puuttuminen vääristää jo nykyisellään melko merkittävästi kustannusten jakautumista kuntien kesken. Pitkien matkojen hinnan

lasku toisaalta nostaa erityisesti seutukuntien subventio-osuutta lipputulojen laskiessa.

Kustannustenjaon osalta on selvitetty tasatakseen liittyen viittä erilaista kustannustenjakomallia, joiden määräytymisperusteet ovat joko käyttöön tai tarjontaan perustuvia. Nämä on eritelty tarkemmin tasataka- ja kustannustenjakoselvityksessä.

Yhteistoimintasopimuksen kehittäminen kuntien kesken nähdään yleisesti tärkeänä tulevaisuuden hankkeena, jolla varmistetaan mm. oikeudenmukainen ja tasapuolinen joukkoliikenteen rahoitus. Yhteistoimintasopimuksen muuttaminen edellyttää kaikkien sopijakuntien hyväksyntää.

Lausunnot kustannustenjaosta

Lausunnoissa kustannustenjakomallin kehittämisen nähtiin olevan tarpeellista, mutta sen tuli säilyttää kuntien välinen oikeudenmukaisuus ja ennakoitavuus sekä läpinäkyvyys. Useat lausunnonantajat painottivat, että kustannustenjakomallin uudistuksen tulee perustua todelliseen palvelutasoon ja matkustukseen eikä kuntalaisuustietoon, joka ei enää nykyisellään ole kattava.

Tiivistelmät saaduista kuntien lausunnoista

Lahden kaupunki piti tärkeänä, että uusi kustannustenjakomalli on ennakoitava ja oikeudenmukainen. Se kannatti linjakilometreihin perustuvia malleja (VE B ja B+), koska ne ovat joustavampia ja kuntalaisuustiedosta riippumattomia. Lahti edellytti, ettei sen oma suhteellinen subventio saa kasvaa, ja että ennen mallin käyttöönottoa on varmistettava toiminnan kustannustehokkuus.

Hollolan kunta hyväksyi useimmat mallit, kunhan kustannusten nousu ei ole kohtuuton. Pysäkkilähtöihin perustuva malli (VE C) saattaisi olla epäedullinen ja vaati sen lisäselvittämistä.

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta
Eityslista

nro 7

Heinolan kaupunki hyväksyi kustannustenjaon vaihtoehdon A, vaikka se lisäisi kaupungin maksuosuutta, koska malli perustuu todelliseen matkustukseen ja palvelutasoon. Heinola korosti valtionosuuksien täysimääräisen kohdentamisen merkitystä joukkoliikenteen pohjarahoitukseen, jotta kuntien välinen kustannustenjako olisi tasapuolinen.

Padasjoen kunta kannatti nykyisen kustannustenjakomallin säilyttämistä ja katsoi, ettei siihen tulisi tehdä muutoksia. Se arvioi, että ehdotetut vaihtoehdot nostaisivat Padasjoen kustannuksia huomattavasti.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Ote: Toimivalta-alueen kunnat

Liitteet

- 2 Raportti tasataksa ja kustannustenjakoselvitys 20250902
- 3 Hinnastovertailu
- 4 Lausunto, Asikkalan nuorisovaltuusto
- 5 Lausunto, Hartolan vava
- 6 Lausunto, Heinolan kaupunki
- 7 Lausunto, Heinolan nuorisovaltuusto
- 8 Lausunto, Hollolan vava
- 9 Lausunto, Hollolan kunta
- 10 Lausunto, Kärkölän vava
- 11 Lausunto, Lahden Itäinen kumppanuuspöytä
- 12 Lausunto, Lahden kaupunki
- 13 Lausunto, Lahden keskustan kumppanuuspöytä

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta
Esityslista

nro 7

- 14 Lausunto, Lahden pohjoinen kumppanuuspöytä
- 15 Lausunto, Padasjoen kunta

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta
Esityslista

nro 7

Lahden kaupunki, Lahden seudun joukkoliikennelautakunta, 19.11.2025

67

Lahti - Kuhmoinen - Jämsä yhteishankinnan option käyttö

1705/00.05.01.00/2025

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

joukkoliikennepäällikkö Lauri Jokinen, p. 050 320 0101

joukkoliikennesuunnittelija Timo Varshukov, p. 044 483 0105

Päätös

Esittelijä

kaupungininsinööri Lastikka Mika

Päätösehdotus

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta päättää, ettei osallistu optiokauden osalta liikennöinnin kustannuksiin. Mikäli nykyisen sopimuksen optio päätetään aktivoida ilman LSL-alueen osallistumista liikennöinnin kustannuksiin tai hankinta tehdään uudelleen, tulee hankintayksikön pyytää lupaa liikennöintiin LSL-alueella Lahden seudun joukkoliikennelautakunnalta.

Perusteluosa

Tausta

Yhteysväliillä Lahti – Kuhmoinen – Jämsä liikennettä on hankittu Lahden seudun toimivalta-alueen, Pirkanmaan ELY-keskuksen, Keski-Suomen ELY-keskuksen, Kuhmoisten kunnan ja Jämsän kaupungin kanssa markkinaehtoisen liikenteen päättymisen jälkeen joulukuusta 2024 alkaen. Ensimmäinen hankintajakso 12/2024-

5/2025 toteutettiin kokeilujaksona, jonka kokemusten perusteella päätettiin uudesta hankinnasta 1+1 mallisella liikennöintisopimuksella. Varsinainen sopimuskausi alkoi elokuussa 2025 ja päättyy touko-kesäkuun vaihteessa 2026. Sopimuksessa on option talvikauden 2026–2027 liikennöinnistä. Kesäkaudella 2025 yhteysvälin liikenne toteutui markkinaehtoisesti, jonka vuoksi hankinta koskee vain talvikausia.

Liikennöinti ja matkustajamäärät

Yhteysvälillä liikennöidään maanantaisin ja perjantaisin kaksi vuoroparia päivässä sekä sunnuntaisin yksi vuoropari.

Yhteysvälillä on matkustanut hieman yli 400 matkustajaa/kuukausi, keskimäärin noin 20 matkustajaa/vuoro. Matkustajista noin neljännes on matkustanut LSL-alueen sisäisillä matkoilla.

Kustannukset

Yhteysvälin kokonaiskustannukset ovat noin 120 000 €/talvikausi.

Kustannustenjaosta on sovittu seuraavasti

- Lahden seudun toimivalta-alue 30 000 € (alv 0 %) kiinteä summa, josta Lahden kaupungin osuus 15 000 €, Hollolan, Asikkalan ja Padasjoen kuntien osuudet 5 000 € kukin. LSL-alueen lipputulot pienentävät maksettavaa osuutta.
- Pirkanmaan ja Keski-Suomen ELY-keskuksien yhteinen rahoitusosuus 30 000 €
- Jämsän kaupunki ja Kuhmoisten kunta jakavat jäljelle jäävän osuuden suhteessa 60 % Jämsän kaupunki ja 40 % Kuhmoisten kunta. Seutujen väliset lipputulot vähentävät Jämsän ja Kuhmoisten osuutta.

Yhteysvälin tarpeellisuus

Yhteysvälillä Lahti – Kuhmoinen – Jämsä yhteysvälillä on selkeä tarve joukkoliikennedyhteydelle alueiden välisen. LSL:n sisäisessä liikenteessä matkustajamäärät ovat syksyn 2025 aikana olleet verrattain pienet. LSL-alueen

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta
Esityslista

nro 7

maksama subventio liikenteestä on erittäin korkea, eikä yhteysvälin kustannuksiin osallistuminen ole tässä taloudellisessa tilanteessa perusteltua.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Ote: Pirkanmaan ELY-keskus kirjaamo

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta
Esiteyslista

nro 7

Lahden kaupunki, Lahden seudun joukkoliikennelautakunta, 19.11.2025

68

Tarjouskilpailun 8/2025 käynnistäminen, kohde 15

4801/02.05.00.01/2025

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

joukkoliikennesuunnittelija Timo Varshukov, p. 044 483 0105

Päätös

Esittelijä

kaupungininsinööri Lastikka Mika

Päätösehdotus

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta päättää käynnistää tarjouskilpailun 8 / 2025 perusteluosan mukaisesti bruttoperusteisella järjestämismallilla.

Perusteluosa

Tausta

Joukkoliikenteen kohteen 10 sopimuskausi päättyy talvikauden 2025–2026 päättyessä ja vastaava liikenne tulee kilpailuttaa uudelleen. Liikennöinnin tarkka päättymispäivä on 31.5.2026.

Nykyinen kohde 10 Asikkalan sisäisen liikenteen sekä Padasjoen, Asikkalan ja Vääksyn välisen seutuliiikenteen. Nykyisen kohteen liikennöinti on vaatinut 7 linja-auton liikenteen.

Kohteen 15 reitistö

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta
Eesityslista

nro 7

Kohde 15 liikennöidään uudella sopimuskaudella 3 linja-autolla seuraavin reitein:

linja 42B Kalliolan koulu – Maakeski

linja 43(K) Vääksyn koulukeskus – Maakeski

linja 44 Vääksyn koulukeskus – Rantakulma – Urajärvi

linja 45 Vääksyn koulukeskus – Anianpelto – Urajärvi

linja 45B Vääksyn koulukeskus – Salonsaari

linja 45K Vääksyn koulukeskus – Salonsaari – Urajärvi

linja 46 Vääksyn koulukeskus – Kalkkinen

linja 46A Vääksyn koulukeskus – Kalkkinen – Kuoppainkulma

Kohteen linjoja liikennöidään pääsääntöisesti Vääksyn sisäisen talvikauden 2025–2026 linjaston mukaisesti. Linjoille lisätään lähtöjä koulukeskuksen koulupäivien alku- ja päättymisaikamuutosten vuoksi.

Linjat 40, 41 ja 42 siirtyvät muihin liikennöintisopimuksiin.

Liikennöintisopimus

Sopimuskauden pituudeksi on suunniteltu 8/2026–6/2030. Sopimukseen ei sisälly optiokausia.

Kohteessa liikennöitsijöitä kannustetaan liikennöimään kohteen suoritteesta mahdollisimman suurta osaa päästöttömällä kalustolla päästöttömän suoritteen kannustimen perusteella.

Kalusto ja käyttövoimat

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta
Eesityslista

nro 7

Kohteen 15 sallitut käyttövoimat ja päästöluokat ovat biodiesel Euro VI, biokaasu Euro VI, sähkö ja vety. Kalustovaatimuksena on asiointiliikenteeseen soveltuva kalusto.

Kustannukset

Kohteen 15 arvioidut vuosikustannukset ovat 390 000 €.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Ote: Asikkalan kunta

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta
Esityslista

nro 7

Lahden kaupunki, Lahden seudun joukkoliikennelautakunta, 19.11.2025

69

Tarjouskilpailun 9/2025 käynnistäminen, kohteet 16-17

4802/02.05.00.01/2025

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

joukkoliikennesuunnittelija Timo Varshukov, p. 044 483 0105

Päätös

Esittelijä

kaupungininsinööri Lastikka Mika

Päätösehdotus

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta päättää käynnistää tarjouskilpailun 9/2025 perusteluosan mukaisesti bruttoperusteisella järjestämismallilla.

Perusteluosa

Tausta

Joukkoliikenteen sopimuskohteiden 13 ja 14 sopimukset päättyvät kesäkauden 2027 päättyessä ja vastaava liikenne on kilpailutettava uudelleen. Liikennöinnin tarkka päättymispäivä on 1.8.2027. Sopimuskohteiden sisältöjä on muutettu aiemmista.

Osa kohteen 13 linjoista kilpailutetaan toisessa kohteessa.

Kohteen 16 reitistö

linja 71(K) Kauppatori – Heinola kk.

linja 72(K) Kauppatori – Heinola kk.

Kohteen linjoja liikennöidään pääsääntöisesti tarjouskilpailun 6 / 2025 reitistön ja palvelutason mukaisesti.

Linjoilla 71(K) ja 72(K) korvataan koko Heinolan talvikauden 2025–2026 mukainen liikenne. Linjat muodostavat yhteisen linjaparin Kauppatorilta Lahden matkakeskuksen, Vierumäen, Sinilähteen ja Jyrängön kautta Heinolan Kaivokadulle, josta reitit jakautuvat kulkemaan Heinolan kirkonkylälle joko Pyhättömän ja Luhtapaunin (71) tai Tommolan, Rainion ja Isiäisen (72) kautta. Reittimuutoksilla korvataan lakkautettavan linjan 74 palvelua. Linjavariaatio 71K kiertää Heinolassa Marjatien ja Vuohkallion kautta korvaten nykyisen linjan 74B palvelua nykyisin palveluajoin ko. alueella. Linjavariaatio 72K ajaa Kailaan koulun kautta koulun alku- ja päättymisaikoina tarjoten yhteyden Heinolan itäosista koululle.

Linjojen siirrolla Vierumäeltä moottoritielelle vastataan heinolalaisten nopeaan matkatarpeeseen Matkakeskukselle suorien kaukoliikenneyhteyksien vähenemisen vuoksi. Nykyisten linjojen palvelua tiellä 140 korvaa uusi linja 16, minkä lisäksi Vierumäen urheiluopistolta liikennöidään linjaa 31A Mäkelän, Ahtialan ja Niemen kampuksen kautta Mukkulaan koulu- ja työmatka-aikaan. Linjoja 71 ja 72 variaatioineen liikennöidään arkisin tunnin välein ja viikonloppuisin kahden tunnin välein, mikä muodostaa linjojen yhteiselle osuudelle sekä Heinolan kirkonkylälle puolen tunnin vuorovälin arkisin ja tunnin vuorovälin viikonloppuisin.

Kohteen 17 reitistö

linja 40 Vääksy – Lahti

linja 41 Vääksy – Rantakulma - Vääksy

linja 42 Padasjoki– Vääksy – Lahti

Suunniteltu kokonaisuus mukailee nykyistä palvelutasoa sekä reittejä.

Liikennöintisopimus

Sopimuskauden pituudeksi on suunniteltu 8/2027–6/2034. Sopimukseen ei sisälly optiokausia.

Pidemmät sähköisiä käyttövoimia mahdollistavat sopimukset ovat aikaisemman kokemuksen perusteella laskeneet liikennöintikustannuksia. Samalla myös kalustoa voidaan uudistaa tai muuttaa tyyppiltään erilaisiksi.

Kalusto ja käyttövoimat

Kohteiden 16–17 sallitut käyttövoimat ja päästöluokat ovat Euro VI biodiesel, biokaasu Euro VI, sähkö ja vety. Liikennöinnissä käytettävien linja-autojen tulee olla esteettömiä ja linja-autoissa on käytettävä LSL:n tilaajaväritystä.

Vaikutukset

Kilpailutettavalla linjastolla ei ole vaikutusta liikennöintikauteen 2026–2027 verrattuna.

Kustannukset

Liikennöintikohteiden arvioidut vuosikustannukset ovat:

Kohde 16: 2 300 000 €

Kohde 17: 1 150 000 €

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Ote: Asikkalan kunta, Heinolan kaupunki, Hollolan kunta, Padasjoen kunta

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta
Esityslista

nro 7

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta
Esityslista

nro 7

Lahden kaupunki, Lahden seudun joukkoliikennelautakunta, 19.11.2025

70

Tarjouskilpailun 10/2025 käynnistäminen, kohde 18

4803/02.05.00.01/2025

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

joukkoliikennesuunnittelija Timo Varshukov p. 044 483 0105

Päätös

Esittelijä

kaupungininsinööri Lastikka Mika

Päätösehdotus

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta päättää käynnistää tarjouskilpailun 10/2025 perusteluosan mukaisesti bruttoperusteisella järjestämismallilla.

Perusteluosa

Tausta

Joukkoliikenteen sopimuskohteiden 11–13 sopimukset päättyvät kesäkauden 2027 päättyessä ja vastaava liikenne on kilpailutettava uudelleen. Liikennöinnin tarkka päättymispäivä on 1.8.2027.

Sopimuskohteiden sisältöjä on muutettu aiemmista.

Kohteen 18 reitistö

linja 4 Tiilikangas – Hiekk anummi

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta
Esityslista

nro 7

linja 12(K) Kauppatori - Syväojankatu

linja 14 Tiilikangas – Viuha

linja 16 Ulaaninkatu – Vierumäen urheiluopisto

linja 24 Tiilijärvi – Hiekkanummi

linja 31 Mukkula – Herrasmanni

linja 31A Mukkula – Vierumäen urheiluopisto

linja 34 Kauppatori – Herrasmanni

linja 34K Kauppatori – Viuha

linja 38 Kauppatori – Pippo

linja 60(V) Kauppatori – Orimattila

linja 61 Kauppatori – Orimattila

linja 93 Kauppatori – Hiekkanummi

linja 94 Kauppatori – Tiilijärvi

Kohteen linjoilla liikennöidään pääsääntöisesti tarjouskilpailun 6 / 2025 reittien mukaisesti. Tarjouskilpailuun on lisätty linja 38 Pipo yritysalueen joukkoliikenteen kehittämiseksi sekä jatkettu linjaa 31 Koivukummusta Herrasmanniin sekä linjaa 31A Vierumäen keskustasta Urheiluopistolle.

Linjojen yhteisillä päätepysäkeillä muiden kohteiden linjojen kanssa kaluston käyttöä pystytään optimoimaan entistä paremmin ja reagoida linjastolla esimerkiksi piteneviin ajoaikoihin kustannustehokkaammin.

Kilpailutettavilla reiteillä saavutetaan talvikautta 2025–2026 tiheämpi vuoroväli ruuhkapiikkien aikaan Hollolan Tiilikankaalla ja Hedelmätarhassa, joissa on

tunnistettu olevan kysyntää tiheämmälle vuorovälille. Linjoilla 4, 14 ja 24 muodostetaan yhtenäinen joukkoliikenteen laatukäytävä Hollolan Tarmontieltä PHKS:n, Lahden matkakeskuksen ja Aleksanterinkadun kautta Ahtialaan. Laatukäytävällä linjojen yhteinen vuoroväli on ruuhka-aikaan 10 minuuttia ja hiljaiseen aikaan 20 minuuttia. Linjoja 4, 14 ja 24 liikennöidään ruuhkissa 30 minuutin välein ja ruuhkan ulkopuolella tunnin välein.

Linjat 93 ja 94 ovat Lahden uuden yölinjaston mukaisia linjoja, joilla korvataan pääosin linjan 4Y palvelu. Linjoja 93 ja 94 liikennöidään yöaikaan tunnin välein.

Linja 12 palvelee jatkossakin Jokimaan yrityspuiston ja Ala-Okeroisen alueita. Linja 12K tekee käynnin Kempowerilla tarvittavina työmatka-aikoina. Linjalle tehdään reittimuutos, jossa linja ajaa jatkossa Hennalan sijaan Mäntsäläntien ja Kaarikadun kautta. Linja muodostaa em. kaduilla linjaparin linjan 16 kanssa tarjoten talviruuhkassa 15 minuutin vuorovälin ja muina aikoina pääsääntöisesti 30 minuutin vuorovälin alueella.

Linja 16 on uusi linja Metsä-Hennalasta Vierumäen urheiluopistolle. Linjalla korvataan linjan 12 nykyistä palvelua Metsä-Hennalassa sekä linjojen 71–73 palvelua Heinlammintieltä Vierumäelle. Yhdessä linjan 12 kanssa linja muodostaa linjaparin Mäntsäläntiellä ja Kaarikadulla. Linjaa liikennöidään talvisin ruuhkassa 30 minuutin vuorovälein, muuten tunnin välein.

Linjat 31 ja 31A ovat peruslinjastoa täydentäviä linjoja. Linjan perusversio 31 kulkee Herrasmannista Mukkulaan luoden arkipäivisin vaihdollisen lyhyen kävelymatkan yhteyden Kaukkarista mm. Lahden keskusta. Lisäksi linja muodostaa poikittaisyhteyden Ahtialasta mm. Niemen kampukselle ja Mukkulaan. Perusversiosta pidennetty linja 31A ajaa koulu- ja työmatka-aikaan aamulla yhden lähdön Vierumäen urheiluopistolta Mukkulaan ja iltapäivällä takaisin. Linjaa liikennöidään arkisin kello 7–16 tunnin välein.

Linjat 34 ja 34K ovat Tarmontien – Ahtialan laatukäytävän täydentäviä linjoja. Linja 34 korvaa linjan 12 palvelun Herrasmannissa, ja ruuhkien ulkopuolella linjavariaatio 34K ajaa Viuhaan säilyttäen Viuhassa nykyisen kaltaisen palvelutason.

Herrasmannissa vuoroväli tihenee ruuhka-aikoina 30 minuuttiin, ja sinne alkaa myös sunnuntailiikenne. Linjaa 34 ajetaan maanantaista lauantaihin 30 minuutin välein, sunnuntaisin tunnin välein.

Linja 38 muodostaa uuden yhteyden Pipon kehittyvälle teollisuusalueelle. Linjaa liikennöidään tunnin välein maanantaista lauantaihin kello 5 – 23 ja sunnuntaisin kello 8 – 23.

Linjoilla 60 ja 61 korvataan nykyisten linjojen 70–73 liikenne Orimattilan suuntaan. Orimattilan suunnan linjat 60 ja 61 irrotetaan omiksi linjoikseen, mikä mahdollistaa vuorojen suunnittelun paremmin Orimattilan liikkumistarpeisiin. Orimattilan linjojen reitit eivät muutu merkittävästi nykyisiä linjan 60 vastaten edelleen linjan 60 reittiä (poikkeuksena Orimattilan keskustan kierto linjan perusvariantilla) ja linjan 61 reitti vastaa linjojen 71–73 reittiä Orimattilasta Kauppatorille. Orimattilan linjojen vuoroväliä tihennetään ruuhka-aikaan neljään lähtöön tunnissa Orimattilasta ja Kauppatorilta. Vuorovälitihennyksellä pyritään varautumaan linjojen todennäköisesti kasvaviin matkustajamääriin tulevaisuudessa.

Sopimuskauden pituudeksi on suunniteltu 8/2027–6/2034. Pidemmät sähköisiä käyttövoimia mahdollistavat sopimukset ovat aikaisemman kokemuksen perusteella laskeneet liikennöintikustannuksia. Samalla myös kalustoa voidaan uudistaa tai muuttaa tyyppiltään erilaisiksi.

Kalusto ja käyttövoimat

Kohde 18 liikennöidään kokonaisuudessa päästöttömin käyttövoimin ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintojen ympäristö- ja energiatehokkuusvaatimuksista annetun lain vaatimusten täyttämiseksi. Päästöttömät ajoneuvot tukevat myös Lahden

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta
Esityslista

nro 7

kaupungin strategisten tavoitteita ja mahdollistavat kustannussäästöt
operointikustannuksissa.

Vaikutukset

Kohteen 18 linjastossa pyritään säilyttämään aiemmin tehdyt parannukset
esimerkiksi laajempien matkakeskusyhteyksien suhteen. Lisäksi kohteen linjasto
tuo täysin uudet yhteydet Pípon yritysalueelle sekä parantaa Herrasmannin alueen
yhteyksiä.

Kustannukset

Liikennöintikohteen arvioidut vuosikustannukset ovat:

Kohde 18: 8 990 000 €

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Ote: Heinolan kaupunki, Hollolan kunta, Orimattilan kaupunki

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta
Esityslista

nro 7

Lahden kaupunki, Lahden seudun joukkoliikennelautakunta, 19.11.2025

71

Tiedoksi merkittävät asiat

Päätös

Esittelijä

kaupungininsinööri Lastikka Mika

Päätösehdotus

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta merkitsee asiat tiedoksi.

Perusteluosa

Tiedoksi tuodaan seuraavat asiat:

- joukkoliikennelautakunnan alaisten viranhaltijoiden viranhaltijapäätökset ajalta

9.10.-13.11.2025

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta
Esityslista

nro 7

Lahden kaupunki, Lahden seudun joukkoliikennelautakunta, 19.11.2025

72 Muut asiat

Päätös

Esittelijä

kaupungininsinööri Lastikka Mika

Päätösehdotus

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta merkitsee asiat tiedoksi.

Perusteluosa

Muut joukkoliikenteen ajankohtaiset asiat

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta

Lisälista

nro 7

Lahden kaupunki, Lahden seudun joukkoliikennelautakunta

Lisälista

Aika 19.11.2025 16:00 -

Paikka Kaupungintalo, kaupunginhallituksen sali

§	Otsikko	Sivu
73	Lahden kaupunkipyöräjärjestelmän sopimusmuutoksen periaatepäätös	2

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta
Lisälista

nro 7

Lahden kaupunki, Lahden seudun joukkoliikennelautakunta, 19.11.2025

73

Lahden kaupunkipyöräjärjestelmän sopimusmuutoksen periaatepäätös

3332/00.01.03.01/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

joukkoliikennesuunnittelija Emilia Virtanen, p. 044 482 6877

Päätös

Esittelijä

kaupungininsinööri Lastikka Mika

Päätösehdotus

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta tekee periaatepäätöksen jatkaa kaupunkipyöräpalvelun sopimusta nykyisen Palveluntuottaja Freebike S.r.o:n kanssa yhdellä vuodella (1.4.2027 – 31.3.2028).

Perusteluosa

Kaupunkipyöräjärjestelmän tarkoituksena on mahdollistaa pyöräilyn osuuden kasvua kestävien liikkumismuotojen joukossa sekä edistää pyörän asemaa tasavertaisena liikkumisvälineenä auton rinnalla. Kaupunkipyöräjärjestelmä täydentää joukkoliikenteen palvelutarjontaa ja on tärkeä osa matkaketjua. Kaupunkipyöräjärjestelmän kehittäminen ja laajentaminen on keino kasvattaa kestävästä liikkumistapaa käyttävien käyttäjämääriä ja lisätä kestävästä liikkumisen osuutta tehdyistä matkoista.

Lahden kaupunki päätti hankkia kaupunkipyöräpalvelun vuonna 2020. Hankinnan valmistelu aloitettiin keväällä 2020, ennakkoilmoitus julkaistiin 11.5.2020 ja sopimus allekirjoitettiin 14.4.2021. Järjestelmän toteuttaa ja palvelun operoinnista vastaa Freebike S.r.o. Joukkoliikennettä täydentävä kaupunkipyöräpalvelu käynnistettiin pilottijaksolla syksyllä 2021. Kokeilujakso kesti kaksi kuukautta ja varsinainen 5-vuotinen sopimuskausi käynnistyi 1.4.2022. Sopimus jatkuu 31.3.2027 asti.

Sopimukseen sisältyi mahdollisuus optioihin 1, 2 ja 3. Lahden seudun joukkoliikennelautakunta on päättänyt 13.9.2022 §43 ottaa käyttöön option 3 ja olla käyttämättä optiota 2. Optio 3 sisälsi pyörämäärän laajentamisen 250 pyörästä 500 pyörään ja otettiin käyttöön kaudella 2023. Optio 2 koski palvelun laajentamista ympärivuotiseksi, eikä optiota 2 otettu käyttöön. Lisäksi sopimukseen sisältyy optio 1, jolla sopimuskautta voidaan jatkaa kahdella vuodella kausille 2027–2028. Lahden seudun joukkoliikennelautakunta on päättänyt 13.02.2024 § 10 olla käyttämättä optiota 1, koska joukkoliikenteen rahoitukseen vuosille 2027–2028 ei ollut vielä näkymää, joten sitoutuminen palvelun kustannuksiin olisi voinut aiheuttaa rahoituksellisen ja toiminnallisen riskin joukkoliikenteelle.

Kaupunkipyörärien nykyinen sopimus päättyy kauden 2026 jälkeen. Sopimuksen jatkamiselle vuodelle 2027 on tunnistettu kuitenkin tarve. Taloudellisesta epävarmuudesta huolimatta kaupunkipyöräpalvelun säilyttäminen tukee Lahden kaupungin keskeisiä strategisia tavoitteita. Valtuustosopimuksessa 2025–2029 on sitouduttu vähentämään liikenteen päästöjä kohentamalla kävelyn ja pyöräilyn edellytyksiä. Kaupunginhallituksen 9.12.2024 hyväksymässä Kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelmassa nostetaan kaupunkipyöräjärjestelmän kehittäminen yhtenä keskeisenä toimenpiteenä. MAL-sopimuksessa vuosille 2024–2027 oleva visio vuodelle 2035 korostaa kestävien kulkutapojen osuuden kasvattamista, eri liikennemuotojen ja monipuolistuneiden liikennepalveluiden muodostavia kestäviä ja sujuvia matkaketjuja sekä Lahden kaupungin profiloitumista pyöräilymaakuntana. Lisäksi Fazerin kanssa tehdyssä

yhteistyösopimuksessa on luvattu kaupunkipyöräasema suklaatehtaan tontille tai sen välittömään läheisyyteen. Kaupunkipyöräpalvelusta on muodostunut Lahden kaupungissa vakiintunut liikkumismuoto, ja palvelun käyttömäärät ovat olleet kaudesta toiseen kasvussa. Jotta turvataan kaupunkipyöräpalvelun jatkuvuus taloudellisesti epävarmassa tilanteessa, on yhdestä jatkovuodesta sopiminen tässä tilanteessa järkevä vaihtoehto verrattuna uuden pitkäaikaisen kaupunkipyöräpalvelun kilpailuttamiseen.

Option 1 kustannus 250 pyörälle oli alkuperäisen sopimuksen mukaisesti 461 236 €/vuosi, jolle tehtäisi indeksitarkistus Q4/2020 tasosta kautta edeltävän vuoden viimeisen neljänneksen hintatasoon. Lisäksi sopimukseen on kirjattu, että mikäli optio 3 eli pyörämäärän laajentaminen otetaan käyttöön, tarkistetaan myös option 1 hintaa.

Tässä päätöksessä ehdotetaan nykyisen kaupunkipyöräpalvelun jatkamista nykyisen Palveluntuottajan Freebike S.r.o. kanssa sopimusmuutoksena kesäkaudelle 2027 (1.4.2027-31.3.2028). Alkuperäisen sopimuksen ja option 3 käyttöönoton myötä palveluun sisältyy yhteensä 500 pyörää. Erinäisiä vaihtoehtoja on selvitelty yhteistyössä laki- ja hankinta-asiantuntijoiden kanssa. Hankintalaki mahdollistaa nykyisen sopimuksen jatkamisen sopimusmuutoksena vuodelle 2027 nykyisen kaltaisena.

Kauden 2027 kokonaishinnaksi nykyjärjestelmälle on nykyisen Palveluntuottajan kanssa sovittu 638 000 €. Hinta tarkistettaisi tuottajahintaindeksin mukaisesti 2025Q3 tasosta vastaamaan edellisen vuoden viimeisen vuosineljänneksen hintatasoa 2026Q4. Kustannusta voidaan pitää kohtuullisena, mikäli Freebike S.r.o:lle maksettavaa kaupunkipyöräpalvelun vuosittaista kustannusta verrataan aiempiin vuosiin. Esimerkiksi vuoden 2025 kustannukset samasta kaupunkipyöräjärjestelmästä ovat 685 134 €.

Sopimusmuutosdokumenttiin on sovittu sisällytettäväksi keskeisenä ehtona pyörien perusteellinen korjaus ennen vuoden 2027 kaupunkipyöräkauden alkua.

Palveluntarjoaja toimittaa ennen kauden alkua raportin toteutetuista korjaus- ja huoltotoimenpiteistä.

Kaupunkipyöräjärjestelmän kehittämistarpeiksi on tunnistettu esimerkiksi pyörä- ja asemamäärän kasvattaminen, kaupunkipyörien nykyisen toiminta-alueen laajentaminen ja seudullisen kaupunkipyöräjärjestelmän kehittäminen. Nykyinen sopimus ei kuitenkaan mahdollista tällaisia kaupunkipyöräpalvelun laajempia muutoksia. Esimerkiksi pyörien lukumäärää ei voida merkittävästi lisätä nykyisen sopimuksen tai optioiden puitteissa, eikä toiminta-aluetta voida vastaavasti laajentaa nykyisellä pyörämäärällä. Uuden hankinnan suunnittelu ja valmistelu vuodesta 2028 eteenpäin on suunniteltu aloitettavaksi vuoden 2026 alussa, jotta varmistetaan riittävä aikataulu ja perusteellinen palvelun muutostarpeiden arviointi. Riittävän resursoinnin ja ajan varaaminen hankinnan toteuttamiselle on avainasemassa onnistuneelle hankinnalle. Uuden hankinnan suunnittelussa tullaan selvittämään erilaisia vaihtoehtoja kaupunkipyöräjärjestelmän kustannustehokkaaksi kehittämiseksi muun muassa edellä esitettyjen tarpeiden kautta. Esimerkiksi kustannusten jakamiseksi ja asiantuntijuuden kasvattamiseksi on aloitettu selvitys kaupunkipyöräpalvelun yhteishankinnasta Kuopion kaupungin kanssa.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Ote: Freebike S.r.o